

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«28» березня 2023 р.

№ 73

Директорам закладів загальної середньої освіти
Директорам закладів професійно-технічної освіти
Директорам закладів позашкільної освіти

**Про створення добірки розробок
інтегрованого заняття природничого
напряму**

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України спільно з Національною академією педагогічних наук України, Інститутом проблем виховання НАПН України ініціює створення **Добірки розробок інтегрованого заняття природничого напряму** з метою втілення в життя основних ідей НУШ, стимулювання до інноваційної професійної діяльності, створення інформаційного банку науково-педагогічних ідей.

Розробки інтегрованих занять можуть бути використанні в позакласній та позашкільній роботі.

До участі у створенні добірки запрошуються педагоги закладів позашкільної освіти, вчителі закладів загальної середньої освіти, керівники гуртків, керівники дитячих громадських організацій, студенти закладів вищої освіти.

Авторам **розробок інтегрованих занять** необхідно до 31 травня 2023 року пройти онлайн реєстрацію за покликанням: [форма для реєстрації](#) та прикріпити відповідні матеріали.

Вимоги до оформлення розробки (додаток 1).

Добірка розробок інтегрованого заняття природничого напряму буде презентована на Всеукраїнській серпневій конференції «Педагогічний пошук-2023» в серпні 2023 р.

Кожен автор розробки гарантовано отримає персональний сертифікат, що підтверджує його авторство. Добірка розробок інтегрованого заняття природничого напряму буде розміщена на сайті НЕНЦ, кращі розробки інтегрованого заняття будуть надруковані у всеукраїнському науково-педагогічному журналі «Освітній фактор» (державна реєстрація Міністерством юстиції України – наказ від 23.12.2021 №4637/5).

Детальна інформація за тел.: (044) 430-04-91; Контактна особа: Ірина Андріївна Юринець, тел: (098) 440-08-59; e-mail: yurinets@nenc.gov.ua

Директор

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

**Вимоги до оформлення розробок інтегрованого заняття
природничого напрямку**

Розробки подаються у вигляді матеріалу в електронному вигляді та можуть супроводжуватися презентацією, що містить до 25 слайдів та містить фото, відеоматеріали (посилання) та супроводжуючу інформацію (таблиці, схеми, графіки та ін.).

Обсяг матеріалу – до 15 сторінок у версії, яка редагується. Формат А4 (297х210 мм), орієнтація – книжкова. Шрифт – Times New Roman чорного кольору. Кегль – 14. Міжрядковий інтервал – 1,5. Стиль – Normal. Поля: верхнє, нижнє – 20 мм; ліве – 25 мм; праве – 10 мм.

Абзацний відступ – однаковий упродовж усього тексту, дорівнює 1,25 см.

Справа під назвою розробки — ім'я, по батькові, прізвище автора; нижче, через два інтервали, симетрично тексту — повна назва організації.

У матеріалі **чітко** вказується тип заняття, його структурні компоненти, цілі та задачі, очікуваний результат, висновки.

Методичні матеріали ввійдуть до електронного інформаційного збірника, який матиме чітко поділені розділи за типологією занять (**додаток 2**):

Структура заняття та параметри форматування основних її складових:

- Тема заняття: стиль шрифту – жирний шрифт великими літерами, вирівнювання – по центру;
- Тип заняття: жирний основний шрифт;
- основний текст розробки: стиль шрифту – звичайний, з однаковим абзацним відступом, вирівнювання – по ширині;
- назва кожного етапу заняття: жирний курсив; вирівнювання по лівому краю;
- назва «Список використаних джерел»: стиль шрифту – жирний; без абзацного відступу; вирівнювання – по центру;
- безпосередньо використані джерела та посилання: стиль шрифту – звичайний, вирівнювання – по ширині, оформлення — відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Якщо в розробці є рисунки та/або таблиці, їх необхідно представити у форматі *.jpeg або *.tif, з роздільною здатністю 300 dpi. Форматування назви таблиці (перед таблицею) або рисунка (після рисунка): стиль шрифту – без абзацного відступу; вирівнювання – по центру.

Структура презентації та її складові:

- тема авторської розробки;

- прізвище та ініціали автора (співавторів - не більше 2);
- науковий ступінь автора, педагогічна категорія (д-р пед. наук, канд. пед. наук, аспірант, II, I, вища категорії, учитель - методист, старший учитель), місце роботи (підрозділ, заклад освіти, установа);
- цілі та мета заняття;
- очікуваний результат;
- основна частина заняття;
- висновки;
- список використаних джерел.

Публікації будуть наведені в авторській редакції.

За достовірність наукового матеріалу, професійного формулювання, фактичних даних, цитат, власних імен, географічних назв тощо відповідають автори публікацій.

Зміст основних етапів заняття за їх типологією

1. Комбіноване (змішане) заняття

I. Вступна частина

- Організаційний момент, повідомлення теми і мети заняття.
- Мотивація діяльності вихованців, повідомлення очікуваних результатів.
- Перевірка домашнього завдання (бажано практичного характеру), або актуалізація знань вихованців (відтворення і корекція раніше засвоєних знань, навичок і вмінь).

II. Основна частина

- Повторення, аналіз основних фактів, явищ, термінів, або перевірка знань, основних понять.
- Організація висвітлення і усвідомлення нового матеріалу, ознайомлення з термінами.
- Сприймання й усвідомлення вихованцями нового матеріалу.
- Організація процесу узагальнення та систематизації нових знань, висновків.
- Закріплення, тренування, відпрацювання нових знань і вмінь.

III. Заключна частина

- Повідомлення завдань на наступне заняття та комплектування домашнього завдання.
- Підсумки заняття.

2. Заняття засвоєння нових знань

I. Вступна частина

- Організаційний момент, повідомлення теми і мети заняття.
- Мотивація діяльності вихованців, повідомлення очікуваних результатів.
- Перевірка домашнього завдання (за потребою, бажано практичного характеру), або актуалізація знань (відтворення і корекція опорних знань, навичок і вмінь).

II. Основна частина

(1 варіант)

- Організація висвітлення і усвідомлення нового матеріалу, ознайомлення з термінами.
- Підведення вихованців до узагальнення та систематизації знань, висновків, або організація процесу узагальнення та систематизації знань, висновків.
- Первинна перевірка правильності сприйняття нових знань вихованцями.

- Самостійне виконання дітьми завдань під контролем і допомогою керівника гуртка.

(2 варіант)

- Організація висвітлення і усвідомлення нового матеріалу, ознайомлення з термінами.
- Первинна перевірка правильності сприйняття нових знань вихованцями.
- Самостійне виконання дітьми завдань під контролем і допомогою керівника гуртка.
- Організація процесу узагальнення та систематизації нових знань, висновків.

III. Заключна частина

- Повідомлення завдань на наступне заняття та комплектування домашнього завдання.
- Підсумки заняття.

3. Заняття закріплення та використання знань (формування умінь і навичок)

I. Вступна частина

- Організаційний момент, повідомлення теми і мети заняття.
- Мотивація діяльності вихованців, повідомлення очікуваних результатів.
- Перевірка домашнього завдання (бажано практичного характеру), або актуалізація знань вихованців (відтворення і корекція опорних знань, навичок і вмінь).

II. Основна частина

- Ознайомлення та осмислення змісту і послідовності способів практичних дій вихованцями.
- Самостійне виконання вихованцями завдань під контролем і допомогою керівника гуртка.
- Узагальнення, систематизація результатів роботи учнів.

III. Заключна частина

- Повідомлення завдань на наступне заняття та комплектування домашнього завдання.
- Підсумки заняття.

4. Заняття практичного застосування знань, навичок і умінь

I. Вступна частина

- Організаційний момент, повідомлення теми і мети заняття.
- Мотивація діяльності вихованців, повідомлення очікуваних результатів.

- Перевірка домашнього завдання (бажано практичного характеру), або актуалізація знань вихованців (відтворення і корекція опорних знань, навичок і вмінь).

II. Основна частина

- Ознайомлення та осмислення змісту і послідовності способів практичних дій учнями.
- Самостійне виконання вихованцями завдань під контролем і допомогою керівника гуртка.
- Звіт вихованців про роботу і теоретичне обґрунтування отриманих результатів.

III. Заключна частина

- Повідомлення завдань на наступне заняття та комплектування домашнього завдання.
- Підсумки заняття.

5. Заняття узагальнення та систематизації знань

I. Вступна частина

- Організаційний момент, повідомлення теми і мети заняття.
- Мотивація діяльності вихованців, повідомлення очікуваних результатів.
- Актуалізація знань відвідувачів гуртка (відтворення і корекція опорних знань, навичок і вмінь).

II. Основна частина

- Організація процесу узагальнення та систематизації знань, висновків.
- Повторення, відтворення та аналіз основних фактів, явищ, термінів.
- Узагальнення, систематизація понять, засвоєння системи відповідних наукових ідей, теоретичних положень.
- Застосування учнями знань у стандартних і змінних умовах.
- Узагальнення, систематизація результатів роботи гуртківців.

III. Заключна частина

- Повідомлення завдань на наступне заняття та комплектування домашнього завдання.
- Підсумки заняття.

6. Заняття перевірки і оцінки знань (заняття-підсумок, захист проекту)

I. Вступна частина

- Організаційний момент, повідомлення теми і мети заняття.
- Перевірка домашнього завдання, або актуалізація знань вихованців (за потребою).

- Мотивація діяльності учнівської молоді, що відвідує гурток, повідомлення очікуваних результатів.

II. Основна частина

- Організація перевірки знань і вмінь вихованців фактичного матеріалу.
- Перевірка знань, фактичного матеріалу й основних понять.
- Перевірка глибини осмислення вихованцями знань і рівня їх узагальнення.
- Перевірка, аналіз виконаних під час заняття робіт.

III. Заключна частина

- Повідомлення завдань на наступне заняття та комплектування домашнього завдання.
- Підсумки заняття.

7. Нестандартне заняття

Нестандартне заняття - це імпровізоване навчальне заняття, що має нетрадиційну структуру. Назви занять дають деяке уявлення про цілі, завдання і методику проведення таких занять. Найпоширеніші серед них - заняття-прес-конференція, заняття-аукціон, заняття-ділова гра, заняття-змагання, заняття - КВК, заняття - подорож, екскурсія, заняття - заліки, театралізовані заняття, заняття – концерти, заняття – конкурси, інтегровані заняття тощо. Нестандартні заняття спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності учнів, бо вони глибоко зачіпають емоційно-мотиваційну сферу, формують дух змагальності, збуджують творчі сили, розвивають творче мислення, формують мотивацію навчально-пізнавальної та майбутньої професійної діяльності. Тому такі заняття найбільше подобаються учням і викликають у них творчий інтерес.